

KÉPZÉSI LEHETŐSÉGEK

Tájékoztatjuk a kollégákat, hogy a szeptemberi kezdéssel meghirdetett OKJ-s végzettséget adó könyvtárosasszisztens tanfolyamunkat a jelentkezők alacsony száma miatt nem tudtuk elindítani. Az érdeklődőket az OSZK tanfolyamára irányítottuk. Emellett szeretnénk ajánlani más képzési lehetőségeket is.

A KÖNYVTÁRI INTÉZET TANFOLYAMAIBÓL:

Könyvtárosasszisztens-képzés

Szeptemberi és februári kezdéssel indul, kéthetente két napot vesz igénybe. A képzés a hétéves kötelező továbbképzési tervbe is bevehető.

Cím: OSZK Könyvtári Intézet oktatási osztály 1827 Budapest Budavári Palota „F” épület. További információt Törökné Jordán Katalin tanfolyamfelelős ad. Telefon: (1)2243-820

Akkreditált továbbképző tanfolyamok

Ezekre a tanfolyamokra a jelentkezés folyamatos. A szükséges csoportlétszám megléte esetén indítják a képzést.

- ***Esélyegyenlőség a könyvtári ellátásban***

A tanfolyam 30 óras, 2x2 nap, részvételi díj: 25.000,- Ft.

További információ: dr. Bartos Éva; tel: 224-3818; e-mail: bartos@oszk.hu

- ***Roma kisebbség könyvtári ellátása***

A tanfolyam 30 óras, 4x1 nap, részvételi díj: 25.000,- Ft

További információk: Törökné Jordán Katalin; tel: 224-3820; e-mail: tjkata@oszk.hu

- ***Hagyományos és számítógépes formai feltárás*** A 90 óras tan-

folyam részvételi díja: 45.000,- Ft.

A tanfolyam programját a pedagógus továbbképzésben is akkreditálták, tehát iskolai könyvtárosok jelentkezését is várják. Részükre a képzés 60 óras, a részvételi díj 30.000,-Ft.

A képzés várható időpontja: 2003. tavasz.

A kurzust minimálisan 10 fő jelentkezése esetén indítják.

További információk: Varga Ildikó (tel. 224-3821, e-mail ivarga@oszk.hu), Fejős László (tel. 487-8643, e-mail: sunt@oszk.hu)

- ***A kulturális örökség védelme 1850 előtti dokumentumok esetében -lehetőségek és feladatok a könyvtárban***

A tanfolyam 30 óras, részvételi díj: 25.000,- Ft.

További információ: Dr. Hangodi Ágnes; tel: 224-3798; e-mail: hangodi@oszk.hu

GRATULÁLUNK!!!

Korszerű könyvtári rendszer,

korszerű könyvtári környezet című pályázat eredménye:

Városi Közművelődési Központ és Könyvtár	Bátonyterenye	100.000 Ft
Városi Közművelődési Központ és Könyvtár	Bátonyterenye	200.000 Ft
Madách Imre Városi Könyvtár	Balassagyarmat	250.000 Ft
Városi Művelődési Központ és Könyvtár	Rétság	250.000 Ft
Krúdy Gyula Városi Könyvtár	Szécsény	250.000 Ft
Balassi Bálint Megyei Könyvtár	Salgótarján	350.000 Ft
TEMI Nógrád Megyei Könyvtára	Salgótarján	250.000 Ft
Teleki László Városi Könyvtár és Művelődési Központ	Pásztó	250.000 Ft

A sikeres pályázók könyvtári bútor vásárlására használhatják fel a nyert összegeket

A 2002. évi érdekeltségnövelő támogatás és felzárkóztató pályázat eredménye (ezer Ft-ban)

	Érdekeltségnöv. pály.	Felzárkóztató Pály.	Összesen
Balassagyarmat Város Önkormányzata	914		914
Bárna, Községi Önkormányzat	23		23
Bátonyterenye Város önkormányzata	370		370
Bércei Községi Önkormányzat	18	100	118
Borsosberény, Önkormányzat	20		20
Buják, önkormányzat Polgármesteri Hivatal	58		58
Cered, Községi önkormányzat Képviselő Testülete	8		8
Csécse, Községi Könyvtár	1		1
Drégelypalánk, Községi önkormányzat	56		56
Ecseg önkormányzati Képviselőtestület	124		124
Erdőkürt Község Szlovák Kisebbségi Települési önk.	17		17
Erdőtárca Községi önkormányzat	8		8
Érsekvadkert, Községi önkormányzat	291		291
Etes Községi önkormányzat	9		9
Felsőpetény, Községi önkormányzat	16		16
Galgaguta, Községi Önkormányzat	11		11
Héhalom, önkormányzati Képviselő Testület	17		17
Hugyag, Községi önkormányzat	10		10
Ipolyvece Község Önkormányzata	37		37
Jobbágyi, Polgármesteri Hivatal	84		84
Kálló Községi Önkormányzat	88		88

	Érdekeltségnev. pály.	Felzárkóztató pály.	Összesen
Karancsalja, Községi önkormányzat	80		80
Karancseszti Községi Önkormányzat	13		13
Karancslapujtő, Községi önkormányzat	73		73
Kétbodony, Községi Önkormányzat	16		16
Kisbágyon, Községi Önkormányzat Képviselőtestülete	13		13
Kozárd Önkormányzati Képviselőtestület	46		46
Lucfalva. Szlovák Kisebbségi Települési Önk. Polg.	12		12
Magyarnándor, Községi önkormányzat	43		43
Márkháza Községi Önkormányzat	4		4
Mátramindszent, Községi Önkormányzat	24		24
Mátranovák Községi önkormányzat	62		62
Mátraszele, Községi Önkormányzat	24		24
Mátraterenye Község Önkormányzata	59		59
Mátraverebély, Községi Önk Polg Hivatala	37		37
Mihálygerge Polgármesteri Hivatal	10		10
Nagylóc, Önkormányzat	25	100	125
Nagyoroszi önkormányzat	88		88
Nógrád Megyei önkormányzat	1 174		1 174
Nógrádmarcfal Község Önkormányzata	27		27
Nógrádmegyer, Községi Önkormányzat	15		15
Nőtincs, Községi Önkormányzat	38		38
Ósagárd, Községi önkormányzat	5		5
Palotás, Községi önkormányzat Képviselőtestülete	54		54
Pásztó Város Önkormányzata	310		310
Patak Község Önkormányzatának Képviselőtestülete	55		55
Pusztaberki. Községi önkormányzat	7		7
Rétság, Városi Önkormányzat Polgármesteri Hivatal	300		300
Rimóc. Községi Önkormányzat	17		17
Romhány Község Önkormányzata	293		293
Szalmatercs. Községi önkormányzat	8	30	38
Szátok, Polgármesteri Hivatal	9		9
Szécsény Város Önkormányzata	167		167
Szendehegy Községi önkormányzat	39		39
Szenté, Községi Önkormányzat	5		5
Szirák, Községi Önkormányzat	11		11
Szuha, Községi Önkormányzat	17	50	67
Szurdokpüspöki. Községi önkormányzat	60		60

	Érdekeltségnev. pály.	Felzárkóztató Pály.	Összesen
Szűgy Község Önkormányzata	60		60
Tar Községi Önkormányzat			87
Terény, Községi Önkormányzat	5		5
Vanyarc, Községi Önkormányzat	113		113
Varsány, Önkormányzat	65		65

A NEMZET ÉS KÖNYVTÁRA VÁNDORGYŰLÉS 2002

Az utóbbi évek szomorú hagyományát követve ebben az évben egyesületünk szinte csak jelszértékűen képviseltette magát a Vándorgyűlésen. Igaz, az ideinek kiugróan borsos árai voltak, kezdve a részvételi díjtól a szállásárakig. A több napos, kicsit „utónyalási-buli” hangulat hol van már? Reggeli korán kelés, esti későn érkezés, holtfáradt emlékezés: ennyire zsugorodott a program. Az idei, a 34. Vándorgyűlés pedig unikummal szolgált a szakma „feje” mutatta meg magát testestül-lelkestül az idén 200 esztendő Országos Széchényi Könyvtár volt a téma a három napban, illetve több budapesti gyűjtemény megtekintésére szervezték a kirándulási napot is. Három fős csapatunkból ketten történelmi előképzettségük lévén elsősorban az ilyen jellegű előadásokra jelentkeztünk be, és inkább történészként, mint könyvtárosként voltunk jelen.

A délelőtt az OSZK különgyűjteményeinek megismerésével telt Jártunk a Kézirattárban a Régi Nyomatványok Tárában betekintést nyertünk a régi magyarországi nyomatványok bibliográfiai szerkesztőségének munkájába, valamint a Kisnyomatványt- kiállítását is megcsodálhattuk. Láttunk plakátokat a századforduló idejéből képeslapokat az első világháborús katonák soraival hirdetéseket a két világháború közötti időkől Pl. „Amíg Ön durmol dolgozik a Darmol”, és hasonló víg rímeket. A régi nyomatványok, könyvek beszerzésének módjáról felkutatásukról az OSZK munkatársainak aukciókon való részvételéről is hallhattunk. Az idei első szerzemény például egy elhalálozott személy végrendeletének ajándékaként került a Házba.

A legnagyobb élményt a Corvina kiállítás jelentette! Zord hidegbe tértünk be a fonó nyártól 16 fokban, célzott fényvel megvilágítva helyezték el Mátyás egykori könyvtárának darabjait már amelyeket kölcsönkaptak a világon szétszórta példányokból Sok külföldi gyűjtemény azonban a kerek évforduló sem hatott meg, amint hallhattuk, mereven elzárkóztak a kölcsönadástól Megismerkedhettünk az illumináltság előnyével-hátrányaival -mármint a kódexek kapcsán. A színesen kidíszített iniciálékkal ellátott könyvek értéke jóval nagyobb volt és sajnos, sok ram is került haza Mátyás halála után az olasz műhelyekből. A Mediceiek - királyunk tartozásainak fejében - megtartották azokat saját könyvtáraik számára, s

ezek a kódexek már ram is a Corvinák részeként vannak számontartva a világban, bár megrendelőjük még a magyar reneszánsz királyi udvar volt. Az ebéd...egy gyors munka-ebédhez hasonlított talán a leginkább, a folpack föliában kiadagolt natúrselet - franciasaláta - kaszinótojás - zsemle + egy banán: felért egy wellness „tápegész”-szel! Mindenestre nem aludtunk el tőle a további programokon, és a Ház tisztasága is megőrződött

A délután jelentette a nap fénypontját és már könyvtári kuriózumot is tartogattak a média, annak rögzítése, feltárása, visszakereshetővé tétele a felhasználó számára. A Történeti Intetjük Tárában ismerkedhettünk a hagyományos és nem hagyományos fonásokkal az életútinterjútól a digitalizált emlékekig. Fantasztikus volt! A század elejéről láthattunk híradófelvételeket többek közt Habsburg Ottó alig négy évesen, kislánynak(!) öltöztetve, göndör aranyszínű hajjal Ferenc József temetésén. Zita királynét amint első világháborús sebesülteknek meleg teát osztogat aztán egy királyi esküvőt Hallhattunk beszélni egy Telekj-leszármazottat, aki „csupán” a családjáról beszélt, de abban benne volt fél évszázad magyar történelme, nemesi családjai. A SZER - a Szabad Európa Rádió - müncheni felvételeit 1956. október-november napjaiból, a munkatársak nyilatkozatait az egész nap csak zenét sugárzó Kossuth rádió feszült figyélésével töltött óráiról. Döbbenetes volt meccanatlanul ültük végig szinte a háromórát.

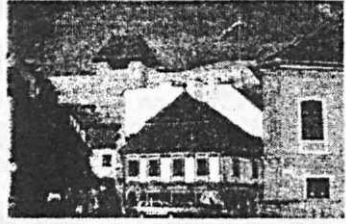
Beszármoltak új kezdeményezésekről is: a jelen nagy elmével tudosok, művészeit írók, politikusok stb. közöttük könyvtárosok is, interjúorozat készül megőrizve őket, személyes varázsukat hangjukat jellegzetes mozdulataikat (láttuk Illyést amint beszélt pl.) a jövő nemzedékének.

Érdekes volt, ahogyan a televízió adásait adatbázisban rögzítik, visszakereshetővé teszik Őt televíziós műsoradó napi félórás hírműsorát rögzítik és dolgozzák föl kötelező jelleggel Ez a munka már jóval szerteágazóbb ismeretet kíván: mérnökök, informatikusok, történészek is segítik munkájukat A plenáris ülést nem vártuk meg, zsongott a fejünk a látottaktól-hallottaktól Indultunk haza, és útközben, frissiben vitattuk meg élményeinket s ez még marandóbbá tette ezt a napot

Máté Lászlóné

KÖNYVTÁROS - TOVÁBBKÉPZÉS EGERBEN

Ezen a nyáron augusztus 26-28. között másodmagammal részt vehettem azon a továbbképzésen melyet a British Council a megyei könyvtárakban működő Tájékoztató Sarkok referenzs könyvtárosai részére szervezett Idén először vidéken tartotta meg a British Council a szokásos évi összefüggést azzal a nyilvánvaló céllal, hogy a kollégák a legjobban működő Tájékoztató Sarkokról a gyakorlatban is tájékozódhassanak.

Vendéglátónk az egri Idegen Nyelvi Könyvtár volt nem véletlenül: országosan is egyedülálló, méltán emlegetik Egerben a nyelvtanulók és tanárok dolgozószobájaként 44 európai és Európán kívüli nyelven találhatók itt könyvek, folyóiratok, videofilmek és hangkazetták. Állományuk imponálóan gazdag és gondosan válogatott A gyűjtemény és jól szervezett szolgáltatásai mintául szolgálhatnak minden megyei könyvtár számára. Részletes, sok gyakorlati példával illusztrált bemutatkozásuk a továbbképzés egyik legértékesebb része volt

Az összefüggésekre az elmúlt év eredményeiről készített beszámolóval érkezünk, melyben igyekeztünk kiemelni mindazt, amit mások számára említésre méltónak találtunk. Ily módon megismerkedhettünk a többi könyvtár gyakorlatával, lehetőségünk nyílt arra, hogy megosszunk egymással gondolatainkat.

A továbbképzés során számos értékes előadás hangzott el. A British Council vezetőinek előadásából megtudtuk, milyen irányba van a könyvtárfejlesztésnek a 21. századi Nagy-Britanniában, mely információk állnak érdeklődésének középpontjában, milyen kihívásoknak és feladatoknak kell megfelelniük a könyvtáraknak az információs technológia századában. Ehhez csatlakozott *Koreny Ágnes*, az Európai Bizottság Magyarországi Delegációja munkatársának előadása a könyvtáraknak az EU-csatlakozásban betöltendő fontos szerepéről, arról, hogyan kapcsolódhatnak a könyvtárosok az EU-kommunikációs folyamathoz. Valamennyi előadás arra mutatott, hogy napjainkban az információs szolgáltatásban a leginkább kulcsfontosságú a regionális együttműködés.

A további előadások felhívták figyelmünket az oktatási információs szolgáltatás újdonságaira, a legújabb referenzforrásokra. Friss hírekkel szolgáltunk számunkra brit nyelvviskolákról, ösztöndíjakról idegenforgalmi újdonságokról. Szó esett a külügyminisztérium könyvtári programjáról a British Council PR-tevékenységéről ősszel induló új projektjéről „használóbarát” sarkokról a Resouice Point-ok jövőjéről Bemutatták és ajándékba adták a legújabb nyelvoktató CD-ROM-okai melyeket a Tájékoztató Sark részére már magunkkal is hoztunk.

Programunk fő szervezője a British Council Könyvtára volt *Kovácsné Eördögh Rita* minden szempontból tökéletesen gondoskodott rólunk, törődése nagyon jólesett. Szakmailag és emberileg egyaránt tanulságos volt ez a három nap. Az ismeretek mellett kellemes élményekkel is gazdagodtunk, köszönet érte a szervezőknek, a British Councilnak és az egri Bródy Sándor Megyei Könyvtárnak.

Minden továbbképzés akkor éri el célját, ha az ott szerzett ismeretek a gyakorlatban is hasznosulnak. Ennek a tapasztalat-cserének a lényege mintegy mottóként összegezhető *dr. Danid Baker* gondolatával:

Ha csak hallom, elfelejtem.

Ha látom is, megjegyzem.

Ha csinálom, megértem.

Gecse Zsuzsanna

MIT ÉR AZ EMBER, HA KÖNYVTÁROS?

- egy kolléga, aki civilben művészkedik -

Antal József

Kulturális továbbfejlődésünk egyik feltétele az információ megszerzése, a tudásszint emelése a kor követelményeinek színvonalára. Ehhez azonban nem csak információhordozók, gépek, dokumentumok szükségesek, hanem maga az ember, a könyvtáros is. Nem könnyű hivatás ez, hiszen magára kell vállalni, hogy segíti mások munkáját, egyéniségét a rászorulóknak egyéniségében feloldja, ismereteit mások kívánságára rendelkezésre bocsátja

A könyvtárak ma már nem csak a hagyományos értelemben vett bibliotéka dokumentumait gyűjtik, hanem komoly technikai kezelést igénylő információhordozók is gazdagítják az állományt, melyek tartalmának feltáráshoz nyelvtudáson és számítástechnikai ismereten túl egyéb ismeretek is kívánatosak.

A finnek egyértelműen kimondták, hogy az ideális könyvtáros tekintetében vissza kell térni az ókori görögökhöz: „a könyvtárosnak átfogó, nagyfokú műveltséggel kell rendelkeznie. „ Az előzőekben említett könyvtáros azonban csak addig ideális, amíg

figyelembe veszi, hogy nem csak ő nevel, hanem törvényszerűen ő is fejlődik. A könyvtárosetika íratlan szabálya kötelez bennünket arra, hogy önzetlenül segítsünk minden olvasót, és szerényen tegyük le az eredményeket. Nem könnyű ennek megfelelni, hiszen a mindennapokban a könyvtáros is ember, aki naponta találkozik a háttérbe szorult humán kultúrával, a művelődés és a művészetek iránti érdeklődéssel.

Vajon a napi gondjaink mellett, egy-egy letöltött tartalmas nap után van-e elég időnk, és tehetségünk, érzünk-e elég kedvet ahhoz, hogy egyéniségüket valahol máshol, és másképpen is meg tudják mutatni? A kérdés nem költői és megválaszolhatatlan. Igen, vannak közöttünk olyanok, könyvtáros kollégák, akik szabadidejükben, civilben művészkednek is. A

Balassi Bálint Megyei Könyvtár tájékoztató könyvtárosa, Antal József is „művészember” civilben. Kollégánk a Matyóföldről származik, de 30 éve már Nógrádban él Művészetének alapjait a Pécsi Tanárképző Főiskola földrajz-rajz szakán kapta. Több csoportos túrlaton vett már részt, és 1998-ban az első önálló bemutatkozásra is sor került Salgótarjában. Kiállításra szülőfalujában, illetve több iskolagalériában is visszahívta, ahol az érdeklődők az állandóan megújuló emberi természetet, mint kiapadhatatlan témát követhették nyomon képein keresztül. Sokunk otthonának falát is díszítik festményei, rajzai, alkotásai. Büszkék vagyunk arra, ha kiállításon látjuk alkotásait, örömmel emlegetjük, ha művészekről van szó, szívesen vesszük segítségét kiállítások rendezésénél, igényeljük javaslatait feliratok, plakátok készítése kapcsán is.

Hogy milyen könyvtáros Ő? Jó könyvtáros, megbízható, segítőkész kolléga. És milyen művésztanárra? A művészetéről szívesen beszél, akik ehhez igazán értenek: „Az ember bárhol is éljen, kell, hogy legyen valami más is, ami a dolgozó hétköznapok mellett kikapcsolódást, feltöltődést jelent számára. Ez nála a festés. ...Szerény, egyszerű ember, aki alkotásairól nem szívesen beszél. A képein visszatérő táj egy-egy örömteli emlék - vélekedett róla egy barát, aki a szülőfalujában megrendezett kiállítását nyitotta meg. Jelenleg is láthatók képei, a Balassi Bálint Megyei Könyvtár Bóna Kovács Károly Galériájában, a Balassi Asztaltársaság jeles tagjai között Térjenek be hozzánk, nézzék meg Érdemes.

*Menichné Molnár Éva
szakmai igazgatóhelyettes*

A HELYISMERETI KÖNYVTÁROK IX. ORSZÁGOS TANÁCSKOZÁSÁRÓL

A Vácott 2002. július 17 - 19. között megrendezett konferencia mottója a következő volt: „A helyismereti tevékenység fejlődési trendjei a XXI. sz. elején. Új dokumentumtípusok a helyismereti gyűjteményekben.” A Közel száz résztvevő érdeklődéssel hallgatta dr. Bényei Miklós nyitóelőadását, aki a lokalitás, a különböző kultúrák értékeinek megőrzése, a helyi közösségek működtetése, befogadása, a környezeti értékek védelme tekintetében a közkönyvtárak növekvő szerepéről beszélt. Az 1997-es kulturális törvény megvalósítását szolgálja a helyismereti tartalommal bíró hagyományos könyvtári dokumentumok, a helyi újságok, a helyi médiumok megőrzése, a helyismereti információk szolgáltatása. Különösen fontos az oktatási intézményekkel való együttműködés, a lokálpatriotizmus tudati, érzelmi megerősítése.

Bényei úr hangsúlyozta, hogy a közkönyvtárak helyismereti munkája nem részterület, hanem nagyon fontos terület. Az informatikai fejlesztések eredményeként pedig a lokális információk szolgáltatásának ideje is lerövidült, a szelektív teljességre törekvő megyei könyvtári helyismereti gyűjtemények információi az Interneten is elérhetővé váltak. A kistelepülési közkönyvtárak esetében ugyan hiányoznak az elektronikus adatbázisok, viszont a teleházas szolgáltatások itt is bővítik a lehetőségeket az információkhoz való hozzáfutásban. Berke Barnabásné, az Országos Széchenyi Könyvtár munkájának tükrében tartotta meg „Helyismereti elektronikus gyűjtemények - az elektronikus kötelesepéndányok megőrzése (külföldi helyzetkép)” c. előadását.

Bódi Györgyné dr.

FELHÍVÁS A KOVÁCS MÁTÉ ALAPÍTVÁNY TÁMOGATÁSÁRA

Dr. Kovács Máté (1906-1972) a második világháborút követő időszakban a magyar művelődés- és a könyvtáros-képzés kiemelkedő irányító személyisége volt. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának Könyvtártudományi Tanszékén a könyvtáros-képzés az ő tanszékvezetői tevékenysége idején stabilizálódott, ekkor alakult ki a korszerű könyvtártügyi igényeinek megfelelő struktúrája, tanterve, tananyaga. Jelentékeny szerepe volt a hazai könyvtáros-képzési rendszer egészének a megszervezésében, kialakításában. Az utóbbi időben a könyvtártügyben és a könyvtári szakirodalmi tájékoztatási munkában bekövetkezett változások, mindenekelőtt az informatikai forradalom hatása a hazai könyvtárakat és különösképpen a könyvtáras-képzést is új kihívások elé állította. A megfelelő megoldások kimunkálásához, a külföldi tapasztalatok honosításához kellő alapot kiindulópontot jelenthet Kovács Máté képzési koncepciójának és eredményeinek újragondolása, az aktuális igények szerinti továbbfejlesztése.

Az 1996. október 28-án kelt Alapító okirat szerint dr. Kovács Ilona és testvére, Ifj. dr. Kovács Máté édesapjuk emlékének tiszteletére Kovács Máté Alapítványt hozott létre a magyar könyvtári kultúra fejlesztésének támogatására. Az alapítvány célja:

- A magyar művelődés ügyének, közelebről a magyar könyvtári kultúra fejlesztésének támogatása oly módon, hogy a tehetséges és rászoruló, a magyar felsőfokú könyvtáros-képző intézmények nappali tagozatán tanuló fiatalok egyetemi és főiskolai tanulmányaihoz anyagi és erkölcsi támogatásként Ösztöndíjat biztosítson.
- Kovács Máté szellemi hagyatékának gondozása.
- Ifj. dr. Kovács Máté emlékének tiszteletére Kovács Máté Alapítványt hozott létre a magyar könyvtári kultúra fejlesztésének támogatására. Az alapítvány célja:

Az Alapítvány székhelye: Magyar Könyvtárosok Egyesülete, 1054 Budapest Hold u.

Az Alapítvány kezelő szerve: Nyolctagú kuratórium. A

Kuratórium jelenlegi tagjainak névsora

- Elnök: Dr. Tóth Gyula
- Tagok: Barátné Dr. Hajdú Ágnes; Dr. Bényei Miklós; Dr. Hangodi Ágnes (titkár); Dr. Kovács Ilona; Dr. Suppné Dr. Tamay Györgyi; Dr. Szabó Sándor, Dr. Szerafinné Szabolcsi Ágnes

Mind ezek jegyében a Kuratórium arra kéri önöket amennyiben egyetértének céljaikkal, személyesen vagy intézménye nevében támogassa az Alapítványt!

KOVÁCS MÁTÉ ALAPÍTVÁNY 11702036-20648369
(OTP 11. ker. fiók, 1023 Budapest, Margit krt. 8-10.)

„Haza a magasban” címmel rendeztük meg 2002. július 14—24. között a Nógrád megyei, felvidéki, kárpátaljai, erdélyi, vajdasági, muravidéki fiatalok önismereti-anyanyelvi olvasótáborát. A „Haza a magasban” érzésvilága fejezi ki leginkább táborunk lényegét: az egybetartozást. A közös szellemi háttérrel mindannyiunk mögött még akkor is, ha a Kárpát-medence különböző pontjairól (Pozsony, Révkomárom, Fülek, Beregszász, Szilágysomlyó, Marosvásárhely, Sepsiszentgyörgy, Zenta, Lendva, Salgótarján, Bátonyterenye, Szécsény) érkezünk egy közös táborozásra. A közel két hetes programmal méltón emlékeztünk Illyés Gyula születésének 100. évfordulójára. A tábor gondolatkörét a hatalom és morál témájára építettük. A magyar irodalom gazdag kincsestára mellett javarészt a kérdéskörhöz tartozó Illyés műveket hívtuk segítségül. Irodalmi hagyomány-ápolásunk részeként jártuk be Illyés Tolna megyéhez kapcsolódó emlékhelyeit, de „útravalóként” megtekintettük a Petőfi Irodalmi Múzeum ez évi kiállításait is. Minden évben egy-egy határon túli magyar régió kultúrtörténetével is megismer-tjük a táborozókat. Idén a szlovéniai Muravidéket választottuk, mert régi vágyunk teljesült azzal, hogy innen is jelent-keztessünk gyerekeket olvasótáborunkba. A program szervezésében és lebonyolításában a Lendvai Magyar Művelődési Intézet munkatársai segítettek. Az ott eltöltött 4 nap alatt bejártuk a Muravidék magyarsághoz kötődő emlékhelyeit Kapornakon, Tótlakon, Hódoson, Mártonhelyen, Muraszombaton és Alsólendván. Gyönyörködhetünk Szlovénia más festői szépségű helyszíneiben is: a tenger mellékben, Koperben, a Blédi és a Bohinji tó környékében, Ptuj várában és a fővárosban, Ljubljánában.

A tábor tartalmi munkája már a kirándulás során elkezdődött: egymás megismerésére és a csoportépítésre helyeztük a hangsúlyt, természetesen mindezt játékosan megoldva. A „vándorélet” után Zala megyében, Csesztregen „telepedtünk” le, ahol a Cseszt-Regelő Történelmi Park területén foglaltuk el a minden igényt kielégítő szálláshelyünket. A tábor szakmai programja az itt töltött 1 hét alatt vált teljessé. Korábbi táboros hagyományainkat, játékaikat idén is megszerveztük, de újabb ötletek, meglepetések is szolgálták a „lélekpedités”-t, a résztvevők személyiségének fejlesztését. A korábbi táborozókból „felnőtt” vezetői csapat (Rabec István, György Csaba, Oravecz Péter, Telek András, Jakab Gabriella, Drevenka Edit, Deák István) nagyszerűen felkészült a nem kevés megpróbáltatással járó, de nagyon szép feladatra, amely a tábori tematika kitalálójának, segítő társunknak, Telek Ervinnek is köszönhető. A jövő évi terveinket még korainak tartjuk másokkal megosztani. Tervezünk, készülünk, közben anyagi alapot teremtünk és az éltet bennünket, hogy talán jövőre is lehetünk közel 40 fiatalnak a „szellemi tánctanára”.

(Az olvasótáborról bővebb információ olvasható a Nógrád megyei Hírlap mellékletében, a 2002. augusztus 3. számban, „Csoda, amely két hétig tart” címmel.)

Gyetvainé Szorcsik Angéla táborvezető

A Nemzeti Kulturális Alapprogram Szépirodalmi Kollégiumának anyagi támogatásával újra lesz

KISTELEPÜLÉSES SZOLGÁLTATÓ PROGRAM

2002 őszén. Az előadássorozat keretén belül kérhető, igényelhető **B. Horváth István, a Family Együttes, Garabonciás Trió, Havas Judit-Budai Ilona, Maczkó Mária-Szabó András, Sólyom Tamás** és nem utolsósorban **a Varietas Pódiumszínház** ez évi irodalmi évfordulóhoz kapcsolódó gyermekeknek ajánlott renghagyó irodalom órái vagy felnőtteknek szóló előadástjei Információ **Gyetvainé Szorcsik Angélatól** kérhető a Balassi Bálint Megyei Könyvtárban. **Kérjük, hogy a könyvtárak kéréseit, igényeket legkésőbb 2002. október 20-ig jelezzék.**

NYOMTATVÁNY-RENDELÉS

Kedves Kolléga!

A Megyei Könyvtár ebben az évben is felajánlja segítségét a megye könyvtárainak a 2003-as esztendőre szóló olvasói nyilvántartások: **BEIRATKOZÁSI NAPLÓ**, **MUNKANAPLÓ** és **CÍMLELTÁRKÖNYV** beszerzéséhez.

A megrendelés az előző évek gyakorlatának megfelelően a megrendelőszelvény kitöltésével és visszaküldésével történik.

Az igényeket postafordultával, de legkésőbb **2002. október 20-ig** várjuk a Megyei Könyvtár Módszertani Osztályán.(3100 Salgótarján, Kassai sor 2.)

✂ -----

MEGRENDELŐSZELVÉNY

.....
.....

(a könyvtár neve, címe telefonszáma)

Könyvtáram számára megrendelem a következő nyomtatványokat:

..... db beiratkozási napló ..... főre

..... db munkanapló

..... db címleltárkönyv (200 lapos)

Vállalom, hogy a megrendelt nyomtatványok árát (+ postaköltséget) az átvétel után legkésőbb 8 nappal számla ellenében a Balassi Bálint Megyei Könyvtár számlájára befizetem.

Kelt:.....

.....

a megrendelő aláírása

I. Művészetterápiás Világkongresszus

2003. március 30 - április 2. Buda- pest Kongresszusi Központ

A Magyar Országos Művészetterápiás Egyesület arra vállalkozott, hogy megrendezi az első Művészetterápiás Világkongresszust Budapesten. A rendezvény a maga nemében valóban első a világon, mivel ilyen átfogó jellegű, nemzetközi művészetterápiás szakmai összejövetelt még nem rendeztek. Cél a 2003-as első Művészetterápiás Világkongresszussal egy új tradíciót megalapozva, kétévénként újabb és újabb hasonló összejövetelek szervezése.

A művészetek segítő, fejlesztő és gyógyító erejét azóta ismeri az emberiség, amióta a művészet létezik. A 19. és 20. század pragmatikus szellemiségének megfelelően ezeket a mindig ismert hatásokat osztályozták, szakmai névvel látták el, így keletkezett a művészetterápia, zeneterápia, táncterápia, biblioterápia... stb. illetve sok egyéb ezekkel rokon forma és módszer, amelyek szakmai, professzionális beilleszkedésének elsődleges feltétele az oktatási rendszerbe történő integráció. A szakmai gyakorlati és tudományos munka mindenkor hasznos velejárói a tanácskozások, kongresszusok. A művészeti terápiák terén a további fejlődés nélkülözhetetlen mozzanata egy olyan nemzetközi fórum létrehozása, amely nemcsak egy-egy művészeti ág terápiás szakembereit hívja regionális keretek közt össze - mint ahogy ilyenre eddig is sok szép példa volt a művészetterápiák szakmai történetében -, hanem vendégeket vár a világ minden tájáról. A konferencia több témái: Zeneterápia

Biblioterápia
Képzőművészeti terápiák
Mozgásművészeti terápiák
Filmművészet jellegű terápiák
Színművészeti jellegű terápiák

A konferencia részleteiről érdeklődni lehet: Meeting Budapest Kft, 1081 Budapest Szilágyi út 3.; Fax: 459-8065; E-mail: meeting@euroweb.liu Hivatalos jelentkezési lap 2002.

Az INTERNETES KÖNYVÁRUHÁZAKBAN böngészve az eladási listák alapján az alábbi könyvek voltak az elmúlt időszakban a legnépszerűbbek. Ez ötletet adott arra, hogy jó lenne a használók szempontjából is megnézni, hogy a könyvtárakban melyek voltak az elmúlt időszak legkelendőbb dokumentumai.

Fókusz Könyvruház:

1. Catherine M. szexuális élete / Catherine Millet
2. Az apró dolgok istene / Arundhati Roy
3. A végső valóság / Balogh Béla
4. Médiahazugságok / Bernard Goldberg
5. Állítsátok meg Terézanyut! / Rácz Zsuzsa

Alexandra Online:

1. Állítsátok meg Terézanyut! / Rácz Zsuzsa
2. Csöd / Leslie L. Lawrence
3. Gyűrűk ura / Tolkien
4. Javított kiadás / Esterházy Péter
5. Asimov teljes Alapítvány - Birodalom - Robot univerzuma II.

UHU Könyvruház:

1. Catherine M. szexuális élete / Catherine Millet
2. Csontkollekció / Stephen King
3. És megteremtette Harry Pottert / Sean Smith
4. Javított kiadás / Esterházy Péter
5. Muraszaki meséje / Liza Dalby

Biztosak vagyunk abban, hogy ezek a listák eltérnek a könyvtárakban leggyakrabban forgó dokumentumoktól, mindenesre érdemes lenne megnézni és összehasonlítani, melyek voltak az utóbbi hónapok legolvasottabb művei. Ehhez kérjük segítségüket! Mindenféle könyvtár típusból küldjétek el a címeiket, hogy ezekből összeállíthassunk egy közös könyvtári toplistát!

TÁBORI VISSZATEKINTŐ

Könyvtárunk 2002. július 15-27-ig rendezte meg alapítványok és támogatók segítségével **26. OLVASÓTÁBORÁT**. Nógrád megye 15 szlovák nemzetiségi településeiről érkeztek a gyerekek, jó részük már visszatérő táborozó, akik a viszontlátás örömeivel üdvözölték egymást és bennünket is. A gyerekek fele viszont először tartott velünk, számukra mind az új társak, mind a környezet újdonságot jelentett.

Táborunk, a Szlovák középhegységben fekvő Látky szállodája ideális feltételeket biztosított mind a pihenéshez, túrázshoz, mind pedig a tartalmi munkához.

A programot az előzetes terveink szerint igyekeztünk megvalósítani, illetve az előzetes terveket a helyi viszonyoknak megfelelően változtattuk, bővítettük.

Elképzeléseinknek megfelelően dolgoztuk fel a szlovák östörténetét, letelepedését a Kárpátmedencében. Vizsgáltuk a letelepedés körülményeit, az első államalakulatok kialakulását. Külön figyelmet szenteltünk a kereszténység felvételének, Cirill és Metód munkásságának, illetve a róluk szóló irodalmi feldolgozásoknak, annál is inkább, hiszen tevékenységük jelentősen hozzájárul: a szlávságnak az európai kultúrkörbe való tagozódásához. Alakjuk ma is köztsziteletnek örvend a sláv népek körében, Szlovákiában pedig névnapjuk állami ünnep. A téma feldolgozása közös foglalkozásokon és kiscsoportos foglalkozásokon történt. A megbeszélte és feldolgozott történekekről illusztrációkat készítettünk. Megrajzolták a gyerekek az egyes uralkodók és a megismert történelmi személyiségek portréit, időszalagot készítettünk, ezzel is segítve az események egymásutániségának megértését. Az így elkészült anyagokat foglalkoztató termünkben kiállítottuk, mely szemléltette és összefoglalta azokat az ismereteket, amelyeket a tábor idején elsajátítottak a gyerekek. Szintén összefoglalta a táborban megszerzett ismereteket az a nagysikerű szlovák nyelvű záróműsor, mely az eseményeket irodalmi formába öntötte. Ez a zenés verses összeállítás tartalmazta a tábor esszenciáját, és tükrözte a téma gazdagságát, színességét. Örömről szolgált, hogy műsorunk elnyerte meghívott vendégeink tetszését is. Táborunkat meglátogatta az Országos Szlovák önkormányzat elnöke és elnökhelyettese, valamint a L'udovė Noviny tudósítója is. Az elnökhelyettes asszony, Riba Etelka rendszeres visszatérő vendégünk, aki minden alkalommal - így most is - vidám hangulatú játékos vetélkedőt tartott a gyerekeknek.

Szintén vendégeink voltak a losonci Nógrádi Könyvtár munkatársai, akik évek óta segítő társaink a tábor szervezésében.

Sajnos az időjárás az első héten nem fogadott bennünket a kegyeibe, ezért első kirándulásainkat az özvívízserű esőzések megzavarták. Mégis emlékeztetek voltak utazásaink, amelyeken a gyerekeket Szlovákia történelmi nevezettségével és természeti kincseivel szerettük volna megismertetni. Ilyen kirándulás volt utunk Nyitrára, amely mind az államiság, mind a kereszténység kezdetiben jelentős szerepet játszott. Másik alkalommal a Magas-Tátrában a Csorba-tó és a Tar-pataki vízesés volt úticélunk. Útközben meglátogattuk Hibbén a katolikus templomot, ahol könyvtárunk névadója, a nagy reneszánsz költő, Balassi Bálint nyugszik. A Tátra zordabbik arcát mutatta felénk, a vízesés helyett égi áldás zúdult ránk egy jókora felhőszakadás formájában. A hosszabb kirándulások mellett - szerencsére már jobb időjárási viszonyok közepe - kisebb túrákra is eljutottunk, ismerkedtünk a környék természeti szépségeivel, nevezettségével. Gyalogtúrát tettünk egy közeli vízeséshez - hogy ha a Tátrában nem láttuk, ne maradjon ki az élmények közül, - mely 23 méteres magasságával és szépségével valamennyiünket lenyűgözött. Hasonlóan szemet gyönyörködtető volt a Málineci-víztározó és környéke. Különleges élmény volt a ciszterci szerzetesek fából épített temploma. Táborunk környéke nevezetes üveggyárairól. Sikerült eljutnunk a poltári üveggyárba, ahol üzemlátogatást tettünk. Talán még ennél is érdekesebb volt a gyerekek számára egy karácsonyfadísz-gyártó manufaktúrába tett látogatásunk. Láthattuk, hogyan készülnek a szebbnél-szebb díszek, és ahonnan valamennyien különleges ajándékokkal gazdagodva tértünk haza.

Táborunkban sportolásra és játékra egyaránt volt hely, idő és lehetőség. Legnépszerűbb játék az asztalitenisz és az Activity volt. Kellemes tábori élmény volt a táborújs és a közös kolbászütés, valamint a közös játékok, vetélkedők. Az együtt töltött programok és az együttléte emlékeit számos fénykép őrzi, melyek segítségével újra felidézhetjük a táborban töltött napokat.

Ferik Ibolya

TÚRÁZÁS, KIRÁNDULÁS

Lassan már hagyománnyá válik könyvtárunkban az augusztusi szlovákiai kirándulás. Oroszné Anikó jóvoltából újra csodaszép tájakat, városokat láthatott, aki velünk tartott. A kezdeti borongós, szomorkás idő után nagyon bízunk abban, hogy Anikó a szállás mellett a kedvező időjárást is „megrendelte” számunkra. Optimizmussal teli bizakodással indultunk úticélunk felé. Első utunk „Csák Máté sas fészkebe” Trencsénybe vezetett. Itt a városnézés után a délutáni programunk a

várlátogatás volt. Szlovákia harmadik legnagyobb várához sok legenda és történelmi személyiségek sorának neve fűződik. Élményszámba ment az idegenvezetés és a sok látnivaló. A solymászbemutató mellett igazi meglepetés volt a Borbála-teremben felcsendülő kamarazene. A rövid zenei felfrissülés után a leginkább vállalkozó szelleműek felmehettek Csák Máté tornyába. Akik felmentünk, nem bántuk meg, fáradtságunkért kárpótolt bennünket az élénk táruuló panoráma.

Utunkat gyönyörű tájakon folytattuk tovább a Vág völgyében vadregényes hegyek, a folyó felem dombokon magasodó várak között. Igazi meglepetés ért bennünket, amikor a szálláshely felé tartva felbukkantak előttünk a hófehéren világító szulói sziklák. Szálláshelyünkön finom vacsora várt. Másnap ragyogó napsütésben vágunk neki a sziklák között vezető tanösvénynek. Akkor még nem tudtuk, hogy igazi emberpróbáló túra részesei leszünk. Utunk nehéz terepen, néha komoly izgalmaknak közepette vezetett a legszebb sziklaalakzatokig. Végig gyönyörű látványban volt részünk, igaz, ehhez hol sziklát kellett mászni, hol létrára és vaskarikákba kapaszkodva kellett továbbjutnunk. A rutinosabbak vándorbotot is szereztek maguknak a túra megkönnyítése végett. A viszontagságok ellenére a legszebb élmény volt talán a három nap alatt, annyi mindenestre biztos, hogy valamennyiünk számára a legemlékezetesebb volt.

A túra után jól esett az ebéd és a hideg sör. Aki még nem fáradt el eléggé, délután is tehetett egy kiadós erdei sétát.

Másnap újabb természeti csoda várt ránk. A közeli Mamni-hasadék rendkívüli élmény volt. A szűk sziklaszorosban a busz alig fért el. Akinek még volt néhány filmkockája, biztosan mindet elkattogtatta a szorosban.

Hazafelé megálltunk Zsolnán, amelynek szépen felújított régi városközpontja és a szépen gondozott új parkja jól megfér egymás mellett.

Utunk utolsó állomása a „kőrmöci aranyakról” híres Kőrmöcsánya volt. Különleges élmény volt számunkra a gótikus Szent Katalin templom. A bátrabbak nem riadtak vissza a toronymászástól sem. A csigalépcsőkön felkapaszkodókat gyönyörű látvány fogadta.

A sok látnivaló mellett kellemes volt a társaság is. Régi és mostani könyvtárosok, családtagok, barátok ritkán gyűlnek össze ilyen körben. Akik részt vettünk, azt hiszem a jövő évi kiránduláson is találkozunk majd.

Ferik Ibolya

ÉRDEKES OLVASNIVALÓK, CIKKEK A KÖNYVTÁRI SZAKSAJTÓBAN

Ezekből szeretnék szemezgetni, kedvet csinálni azok számára, akiknek még nem kerültek a kezébe.

Elsőként Nagy Áttila cikkére szeretném felhívni a figyelmet, mely Olvasás, nemzettudat, vallásosság - középiskolások szemével címmel jelenet meg az OSZK Híradóban.

A szerző egy évvel ezelőtt volt vendégünk egy szakmai továbbképzésen. Akkor röviden beszámolt a középiskolások körében végzett legújabb vizsgálatának részeredményeiről. Mostani írásában összefoglalja a legfrissebb eredményeket főként a címben kiemelt fogalmakra koncentrálva. Felmérése hét magyar kisvárosban vizsgálta a középiskolások szabadidős, olvasást, könyv- és könyvtárhasználati szokásait, valamint értékrendjük és történelmi-, nemzeti azonosságtudatukat. Az eredményekből csak néhány érdekesebb adatot emelek ki:

- Tovább folytatódik a tizenévesek körében a szabadidős tevékenységek közül a szépirodalom és a szakirodalom olvasásának háttérbeszorulása, ugyanakkor a tévzésés térnyerése.
  - Számítógép egyébként a családok több mint felében található. Ezek eloszlása országgrészenként sem egyenletes: Nyugat-Magyarországon 60%, Keleten 30%.
  - Az Internethasználat és az otthoni könyvgyűjtemények kapcsolatát vizsgálva a következő tendenciák mutathatók ki: o a családi könyvtárak magasabb kötettszáma és az Internethasználat kölcsönösen erősíti egymást o ugyanakkor megtalálható két szélsőséges eset is: már létezik a csak a számítógépet használók csoportja, illetve vannak olyan fiatalok is (15%), akiknek otthon 500 kötetnél nagyobb könyvtárak van, de a számítógéppel még nem kerültek közelebbi kapcsolatba
  - Az Internethasználat és a könyvtárhasználat illetve a könyvtári tagság kapcsolatát az alábbi tendenciák jellemzik: o itt is az egymást erősítő hatás jellemző: azaz a legalább egy, de inkább a több könyvtárat használók keresnek leggyakrabban az Interneten o vannak olyan Internethasználók is, akik még soha nem voltak könyvtári tagok, o a diákok 69 %-a vallotta magáról, hogy az Internetet ismeri, használja
    - 44 % sajtóolvasásra
    - 35 % kézikönyvet, szakcikket keres
    - szépirodalmat mindössze 18 % olvas a neten
  - Olvasmányokkal kapcsolatos kérdéseknél a következő jelenségek figyelhetők meg:
  - o Az **utolsó olvasmányok** sorában az élvonalban a kötelező olvasmányok szerzői kaptak helyet. A középmezőnybe került Rowling (Harry Potter), majd a sereghajtók között Cook, King és Daniellé Steel és Agatha Christie tűnt fel.
  - o A **kedvenc olvasmányok** között is vezetnek a „kötelezők”, de a másik lista végén szereplő nevek jelentősen előretróttak szorosan felzárkózva a 8. helyre került King mögé. (Lőrincz L. László, Robin Cook, Steel).
  - o Minimális számban szerepelnek a kedvencek között az értékes, kortárs magyar illetve európai művek pl. Abigél, melyek valószínűleg a filmváltozat bemutatása miatt vannak előtérben
- A további eredményeket az országos átlag és a felekezeti iskolák (Pannonhalma, Debrecen) összehasonlításával tárgyalja:
- Kiemeli a regényekkel szemben támasztott elvárás, az ún. elvárási horizont különbözőségét: bár az alapvető elvárások rangsora nagyrészt megegyezik. A pihentetés, szórakoztatás az országos átlagban, míg az ismeretszerzés szerepe a felekezeti iskolákban volt erőteljesebb.
  - A nemzettudattal kapcsolatosan az összegzésben néhány jellemző kérdést emelt ki a szerző:
    - o A nagyrabecült történelmi személyiségek közül mindkét csoportnál első helyen szerepel Széchenyi István, a további helyeken az országos mintánál Mátyás király, Petőfi, Kossuth és Szent István áll, a felekezeti iskolákban Szent István, Mátyás és Kossuth áll, őket pedig Hunyadi János, Rákóczi és Petőfi követi.

- o A nagyrebecsült történelmi események rangsorában még jelentősebbek az eltérések: az egyházi iskolákban az 1848/49-es szabadságharcot az 56-os forradalom, a honfoglalás és az államalapítás követi, az országos mintában jóval kisebb arányban a szabadságharc után a honfoglalás áll, utána jóval alacsonyabb értékek következnek.
A fenti két kérdésből is kiderül, hogy jelentősen eltér a fiatalok között azoknak a történelmi értékeknek a megítélése, amelyek közelebbi és távolabbi múltunkat meghatározták. Nagy Attila felteszi a kérdést, vajon kié a felelősség, hogy a többség történelmi tudata, nemzeti önbecsülése így alakul?
- o Nemzettudat, magyarságtudat kérdését a további vizsgálat is azt támasztja alá, hogy a magyarság jövője szempontjából növekedett a mérsékelt derulátók száma, az egyházi gimnáziumok tanulóinak több mint kétharmada sorolta magát ebbe a kategóriába. A „mit jelent magyarnak lenni” kérdésre erősödött a „büszkeség” érzése országos szinten is. A felekezetiiek között a legerőteljesebben mutatható ki (51%) a magyarságnak a küzdelem, vállalás, helytállás fogalmával azonosított érzése. Különösen szembetűnő ez az átlagos 7%-kal szembeállítva.

Nagy Attila drámai hangon teszi fel a kérdést „Ki fog itt maradni a nehézségek ellenére? Kinek ad értelmes célokot egy életen át a helytállás, a „keskeny út” választása? Kik vannak, lesznek itt többségben?” A lezárásnál felhívja a figyelmet az odafigyelés fontosságára: valójában mire is neveljük a gyermekeinket Megállapítja, és a vizsgálati eredmények is alátámasztják, hogy azok a gyerekek, akik rendszeresen találkoznak a Biblia, alázat a felebaráti szeretet gondolatával sok tekintetben példát jelenthetnek kultúránk, magyarságunk, jövőnk megőrzéséhez”. (OSZK Híradó, 2001.9-12. szám, 47- 52. p.)

A Könyv Könyvtár Könyvtáros júniusi számából két érdekes cikket emelnék ki, ezeket inkább csak kedvcsinálóknak számom. Tudom, hogy a 3K több könyvtárba jut el: Elsőként Győri Erzsébetnek a „Könyvtárosok műveltsége - művelt könyvtárosok” című írásából szeretnék néhány gondolatot felidézni. A cikkben a könyvtáros szakma kívánalmait új kihívásait a régi és új könyvtárosszemélyt próbálja felvázolni. Szamba veszi a régi elvárásokat ahol is első helyen a szolgálat alázat kötelesség-gelteljesítés áll. És milyen új kihívásoknak kell a XXI. század könyvtárosának megfelelnie? Sokan a „specializálódott szakismereteket a közvetítés technikájában való profi jártasságot a számítógépes szép új világ” ismeretét és használatát emelik ki. Egyébként ezt erősítik a könyvtársképzés mar irányai is.

Vannak azonban más fontos jegek is, melyeket pl. Nyíri Kristóf így fogalmazott meg: „A feladatot csak olyan réteg láthatja el, mely információtechnikai s ugyanakkor történelmi klasszikus műveltséggel bír: új műveltségi elit mely a könyvek világában való otthonos tájékozódását a komputerkorokban is megőrzi.” A változó értékrend és az új kihívások a művelt könyvtáros eszménye felé mutatnak. Ez annál is inkább elérhető, mivel „... a könyvtáros számára állnak leginkább kézre a műveltség-hordozók és források... Természetesen nagyon fontos a közvetítés módja és technikájának ismerete és biztos kezelése.” „... Persze más, egészen más a tájékozottság, informáltság és tudás, az ismeretanyag rendszeré, szervez egészé formált tudás. De a műveltség... többek közt azt is jelenti, hogy e kettő egységét arányos elosztottságát egymásra vonatkoztatottságát kidolgozzuk, megteremtjük.”

A másik az előző cikkhez némileg kapcsolódó írás Kozmáné Sike Emese Könyvtárosok) az ezredfordulón című tanulmánya Az Írásban felmérései segítségével vázolja fel a ma érvényes könyvtár- és könyvtárskép összetevőit, elemeit Rendkívül érdekes és tanulságos elolvasni, és kicsit alaposabban megvizsgálni az adatokat.

Kiindulásként megállapítja, hogy az általánosságban élő könyvtárkép nem érvényes többé. Az új felhasználói igények új szerkezetű és típusú állományt és ez új szemléletű könyvtárosi magatartást feltételeznek. A szakma társadalmi presztízse alacsony, a könyvtárosok életkörülményei és jövedelme alacsony. Ugyanakkor új típusú feladatokat funkciókat kell felvállalni a könyvtárosoknak: az információs és szociális szerepet is kell vállalniuk.

A felmérés az Észak-Alföldi régió 25 könyvtárát érintette, közművelődési, felsőoktatási és szakkönyvtárat egyaránt A vizsgálat további részletei és eredményei olvashatók a 3K júniusi és augusztusi számában.

KÖNYVTÁROSOK KÉZIKÖNYVE 4.

Megjelent a sorozat újabb kötete, mely az információtudomány határterületeivel foglalkozik. Az első rész három fejezetből áll: könyvtár és szociológia, olvasáslélektan, a tájékoztatási és könyvtári szolgálat jogi szabályozása. Ezt egy technikai blokk követi, szintén három részben: a technikai folyamatok automatizálása, állományvédelem, könyvtárépítészet. A könyvtárvezetés, könyvtárgazdaságtan és PR kérdései alkotják a kötet harmadik részét. Valamennyi fejezet közös jellemzője, hogy nem a vonatkozó határtudomány egyszerű összegző áttekintését nyújtja, hanem könyvtári, információtudományi látószögéből mutatja meg a kialakult tudományközi kapcsolatok területeit és tartalmát.

Olvasás- és könyvtárszociológiai vizsgálatok Magyarországon (Gereben Ferenc)

Olvasáslélektan és -pedagógia (Nagy Attila - Katsányi Sándor)

A könyvtári szolgálat jogi szabályozása (Haraszi Pálné)

A könyvtári automatizálás alapkérdései (Horváth Péter)

A könyvtári állomány megőrzése és védelme (Kastaly Beatrix)

A könyvtár épülete és berendezése (Papp István)

Információs és könyvtári szolgáltatások menedzselése (Mikulás Gábor)

Könyv tárgazdaságtan (Mikulás Gábor)

Az információs és könyvtári szolgáltatás PR-je (Mikulás Gábor)

A sorozat összes kötete megkérhető könyvtárunktól könyvtárközi kölcsönzés útján.

KEDVES KOLLÉGÁK!

Két új kötet megjelenésére hívjuk fel a figyelmeteket, melyet a Balassi Bálint Megyei Könyvtárban 2002. november végétől a továbbképzési programokon is megvásárolhattok: **Kun János - Kun Jánosné** két kötetes munkájáról van szó. Az **első kötet a SZERETETFÜRDŐBEN** címmel jelent meg, ez az 1994-es kiadás új bővített változata, amely az érzelmezőpontú szexualitással és harmonikus párkapcsolattal foglalkozik.

A másik **kötet az Élők gyönyöre A SZERELEM** című erotikus szeretet-almanach. A kötet válogatási ad a magyar- és a világirodalom igényes szépirodalmi műveiből, érzelmekre hatóan mutatja be a szeretet, szerelem, szexualitás változatait, és jeleníti meg az érzéki szerelmet.

A két kötet ára 4.000 Ft, melyből a szerzőpáros **kedvezményt** ad a vásárló könyvtáraknak és könyvtárosoknak. Egy kötet 1.500 Ft, de ez a kedvezmény csak abban az esetben él, ha egyszerre 2 db könyvet vásárolnak, fizetni készpénzzel és átutalással is lehet. Kérünk, hogy **megrendeléssel légy szíves Gyetvainé Szorcsik Angélahoz fordulni a Balassi Bálint Megyei Könyvtárban.**

A kötetek mutatványszáma a Megyei Könyvtár Módszertani Osztályán megtekinthető. **A könyvtári állományba kerülésén túl személyes megvásárlásra is ajánljuk.**

Örömmel értesítjük könyvtárosainkat, hogy a Nemzeti Kulturális Alap jóvoltából lehetőségünk nyílt arra, hogy megyei **SAKMAI TOVÁBBKÉPZÉS SOROZATOT** indítsunk. A programsorozat fő témái az olvasáskultúra, olvasáspedagógia. Előadóink között szerepelnek a szakma nagyjai, a téma specialistái, és helyi, ismert előadók, könyvtárosok is. Két szakmai nap megrendezésére még ebben az évben sort kerítünk (október-november), a további rendezvényekre tavasszal kerül sor.

Tisztelettel meghívunk minden érdeklődő kollégát 2002. október 14-én, hétfőn, a Balassi Bálint Megyei Könyvtár előadótermében megrendezésre kerülő továbbképzésünkre.

Program:

- 10.30 óra **Olvasáskultúra Magyarországon a XXI. század küszöbén**
Előadó: **VIDRA SZABÓ FERENC** szociológus, a Könyvtári Intézet munkatársa
- 13.00 óra **Olvasási szokások és könyvtárhasználat egy Nógrád megyei középiskolában**
Előadó: **OSZTROZICS KATALIN**, a balassagyarmati Szondy György Szakközépiskola és Szakiskola könyvtárosa
- 14.00 óra **14 éves gyerekek könyvtár és iskolaképe: egy felmérés tapasztalatai**
Előadó: **FERIK IBOLYA**, a Balassi Bálint Megyei Könyvtár munkatársa

Programunkra mindenkit szeretettel várunk!

ETO nyomtatott középkiadás: Példányszám-felmérés

A Könyvtári Intézetnek az UDC Consortiummal kötött szerződése alapján lehetősége van arra, hogy az ETO-adatbázist – amely 60901 ETO-számot tartalmaz és középkiadásnak felel meg – magyar nyelven nyomtatott szöveg formájában közreadja.

Mivel a kiadás anyagi fedezete még nem áll rendelkezésükre, szeretnék felmérni a könyvtárak igényeit. Kéri a könyvtárakat, hogy az alábbi igénybejelentő kitöltésével és visszaküldésével segítsék a szükséges példányszám meghatározását.

A kétkötetes papírkiadás (táblázatok + konkordanciajegyzék + mutató) költsége példányszámtól is függően 10–12.000 Ft között várható. Ezer példány esetén 10.000 Ft.

MÁSOLÁS és KITÖLTÉS után visszaküldendő:

Könyvtári Intézet, Fejős László, Budapest, Budavári Palota F épület. 1827

✂

IGÉNYBEJELENTÉS

Az ETO középkiadásából (táblázatok + konkordanciajegyzék + mutató)

..... nyomtatott példányt kívánunk vásárolni.

A könyvtár (intézmény) neve: .....

Címe: .....

Ügyintéző neve: .....

Telefonszáma: .....

Fax: .....

E-mail: .....

Dátum: .....

p.h.

a bejelentő aláírása

Megjelenik: alkalmanként 45 példányban

Fk.: Balassi Bálint Könyvtár - MKE Nógrád Megyei Szervezete

Szerkeszti: Balassi Bálint Könyvtár Módszertani osztály

Cím: Balassi Bálint Könyvtár 3100 Salgótarján, Kassai sor 2.; Pf. 18

Telefon: 32/416-777 (20-as mell.)